

La indústria cerca no perdre el fil

Dimarts passat Generalitat Valenciana, representants de la patronal i sindicats signaren l'Estratègia de Política Industrial (EPI). El fet no passaria de ser un acte més, però, com apunta el secretari general de CCOO, Paco Molina, el País Valencià fa quinze anys que és orfe d'una autèntica política industrial. L'aposta per una economia basada en la construcció –de grans rendiments en l'etapa del boom– i en els serveis –amb un gran dinamisme– han deixat el sector industrial als darrers llocs en la llista de prioritats de les polítiques públiques.

El fort impuls que els governs socialistes de Joan Lerma van imprimir en el camp de la innovació a través de la creació dels instituts tecnològics, al voltant de l'eix de l'Impiva (Institut de la Mitjana i Petita Indústria de la Generalitat Valenciana), ha anat diluint-se. Ara que el miratge de l'especulació s'ha trencat i que la promesa d'una economia totalment terciaritzada s'ha matisat, el govern valencià s'ha trobat obligat a assumir allò que sindicats i experts fa temps que pregonen: que una economia mínimament saludable requereix una indústria robusta.

L'Estratègia de Política Industrial presentada la setmana passada té un període de vigor que va del 2010 al

Després de quinze anys de menystenir l'economia productiva, Generalitat, patronal i sindicats han acordat una estratègia de política industrial que hauria de redreçar el camí erràtic d'un sector que ha passat de representar el 19% del PIB al 13,6% en menys de deu anys.

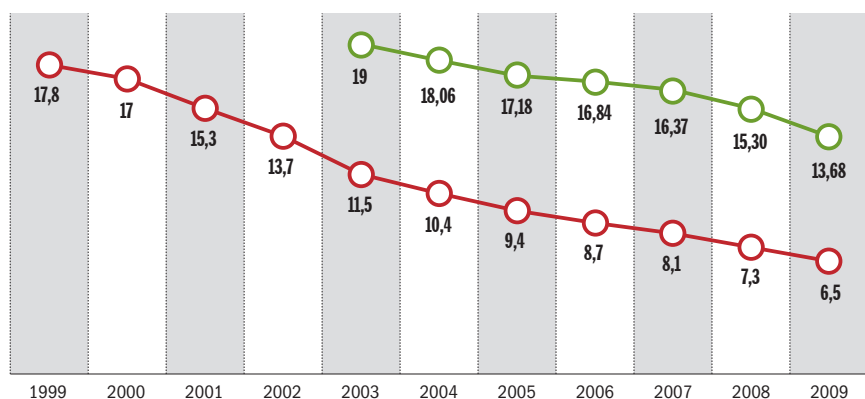
2015 i la Generalitat hi ha compromès una inversió de 1.100 milions d'euros. L'EPI es marca cinc grans objectius: doblar la despesa empresarial en R+D+i fins el 2,3% del PIB el 2015; incorporar 11.000 investigadors i gestors de la innovació al sector privat; crear noves empreses de base tecnològica fins a arribar a les 10.000

el 2015; i diversificar la base industrial i de serveis cap a activitats emergents d'alt valor afegit. "Fabricar i cultivar són les dues grans consignes de la Comunitat Valenciana d'avui [...]. Volem continuar fabricant i apostant per la nostra indústria", va dir el president Francisco Camps a l'acte de presentació d'aquesta estratègia que, fet i fet, s'interpreta com un canvi de rumb en les prioritats, i que ara haurà de cristal·litzar en inversions reals.

Revifar un moribund. El repte que té davant l'EPI no és pas poca cosa. Ara es tracta de recuperar les constants vitals d'un sector que ha anat acumulant malalties. La mida reduïda de les empreses –amb preponderància de pimes–; l'escassa inversió en recerca i innovació; l'aposta per competir per la via dels preus i dels baixos salaris i no per la via d'augmentar la productivitat; i la desaparició dels avantatges competitiu per a competir en el mercat exterior han tingut com a conseqüència la pèrdua de pes relatiu en el PIB. I cal afegir-hi que molts empresaris, com ells mateixos han admès, van de traure recursos dels sectors industrials per destinar-los a la construcció, que oferia rendiments molt més alts. "La situació de la indústria valenciana és doblement crítica –apunta Vicent Soler, ex-conseller socialista i professor de la Universitat de València–. D'una banda, pateix una crisi conjuntural per la manca de finançament. D'una altra banda, arrossega un problema d'adaptació a la globalització." "El model és en crisi", alerta. Les xifres i indicadors certifiquen el declivi de la indústria valenciana. Segons dades de la UGT, la indústria ha passat d'aportar el 19% del PIB al 13% (vegeu gràfic) entre el 2003 i el 2009. Segons l'informe sobre la situació socio-econòmica del País Valencià elaborat per Comissions Obreres l'any passat, des del 2002 l'aportació de la indústria al PIB va retrocedir d'un 0,9%, mentre que la construcció l'augmentava d'un 4,8% i l'economia creixia a un ritme del 3%.

El declivi del sector industrial valencià

— Percentatge de contractes en el sector industrial sobre el total de contractes
 — Pes del sector industrial sobre el PIB (en percentatge)

Font: UGT-PV

GENERALITAT VALENCIANA

Gerardo Camps, Vicente Rambla, Conrado Hernández, Paco Molina, Francisco Camps i Rafael Ferrando, el dia de la signatura de l'EPI.

La pèrdua de vigor també es fa palesa en el pla laboral. El sector s'ha aprimat per més que l'experiència demostra que la indústria tendeix a crear una ocupació més estable que no pas les activitats terciàries. Segons el mateix informe de CCOO, entre el 2006 i el 2009 va perdre un terç dels ocupats, de manera que una de cada quatre ocupacions destruïdes corresponien a contractes industrials indefinits. De fet, un 25% de tots els treballadors industrials acomiadats a l'estat espanyol durant aquell període eren valencians.

Segons dades de la UGT, el volum de contractació anual a la indústria manufacturera es va retraure d'un 64,2% durant el darrer decenni.

I després de la foto, què? L'Estratègia de Política Industrial pot resoldre els problemes endèmics que arrossega el sector? Sobre això, Vicent Soler és escèptic. Segons ell, "l'EPI podria ser un punt d'inflexió, però resulta molt poc creïble". Recorda que aquests darrers mesos el Consell ha aprovat plans de suport econòmic a la indústria que després no han anat acompanyats de les partides econòmiques corresponents.

La por que l'acte de dimarts passat fora un acte amb finalitat propagandística més que no pas un punt de partida d'una política realment seriosa plana en els dos sindicats principals, que, això no obstant, van validar l'EPI amb la seua presència a la presentació. Des de Comissions Obreres, Paco Molina veu un canvi d'actitud per part de la Generalitat. "Fa quinze anys que ens queixem que la política industrial s'ha

tot, adverteix Molina, "mantenim totes les reserves i prevencions que mereix un govern que tendeix a passar per alt allò que s'ha plasmat sobre el paper". El secretari general de CCOO també recorda que mentre el Consell hi destinarà 1.100 milions d'euros, Catalunya dedicarà al mateix període 5.000 milions.

L'EPI preveu la creació d'un Observatori de la Indústria i dels Sectors Econò-

El 25% dels treballadors industrials acomiadats a l'estat espanyol entre 2006 i 2009 eren valencians

fet al marge de qualsevol procés de concertació social —explica Molina—. Va passar amb els plans sectorials de [Justo] Nieto i de [Belén] Juste. Després de l'última reforma del govern, quan Rambla es converteix en conseller d'Indústria, rebem una invitació a participar en el procés d'elaboració d'una estratègia de política industrial. És la primera volta que ens permeten de participar activament en un procés que vol canviar les estratègies en matèria de política industrial." Amb

mics que, segons Ana Toral, secretària d'Innovació i Coordinació Industrial, "garanteix de poder realitzar un seguiment" del pla. "No obstant això —apunta Toral— potser més que les inversions públiques compromeses, és important el compromís de les organitzacions empresarials. Considerem fonamental que els empresaris hagen assumit el seu paper d'impulsors d'un canvi de model productiu imprescindible."

Violeta Tena